

RANNIKKOTYKISTÖSÄÄTIÖ - KUSTARTILLERISTIFTELSEN rs:n
ja
RANNIKKOTYKISTÖN PERINNEYHDISTYS –KUSTARTILLERIETS
TRADITIONSFÖRENING ry:n
alkuvaiheita vuosina 1978-1979

Johanna Pakola

Joulukuu 2017

JOHDANTO

Puhuttaessa Rannikkotykistösäätiön perustamisesta todetaan aina, että varoja saatiin useiden nimeltä mainittujen tahojen ohella ”eräältä sodanaikaiselta joukkoyksiköltä”. Aloin miettiä, mikä kumma on joukkoyksikkö, joka on taloudellisesti tukenut pyrkimyksiä perustaa aselajille oma säätiö, mutta jonka nimeä ei milloinkaan tuoda esiin.

Olen ollut Rannikkotykistön Perinneyhdistys ry:n hallituksen varajäsen ja jäsen tähän mennessä noin kymmenen vuoden ajan. Milloinkaan säätiöstä puhuttaessa tai kirjoitettaessa tuon tahon nimeä ei yhdistyksen kokouksissa tai painetussa materiaalissa ole mainittu sen tarkemmin, vaan aina puhutaan vain ”eräästä sodanaikaisesta joukkoyksiköstä”. Selvittelin kevyesti asiaa, ja ilmeni, että taustalla saattaisi olla suojeluskuntarahaa. Kyselin asian mahdollista todenperäisyyttä satunnaisesti jokuselta taholta, eikä kukaan ollut kuullut asiasta – yhtä henkilöä lukuun ottamatta. Asia oli sillä selvä – tämä huhu pitäisi selvittää. Perinneyhdistys, joka synnytettiin perustamaan Rannikkotykistösäätiö, toimii yhä. Alkuun oli tarkoitus, että yhdistys purkautuu kun se on toteuttanut tehtävänsä. Yhdistys ei purkautunutkaan, joten aloin pohtia myös tälle syytä. Perustamisaikana koottujen varojen alkuperä selvisi pääosiltaan, ja myös syy miksi yhdistystä ei lakkautettu.

Lyhyesti kaavio säätiön perustamiseen meni seuraavasti: tiedostetaan tarve säätiölle, käynnistetään varainkeruu, todetaan että koottavan summan tuleekin olla paljon oletettua suurempi, löydetään aikaansaavat ja osaavat tahot viemään asioita eteenpäin, mietitään miten varojen keräys onnistuu, päätetään perustaa perinneyhdistys koordinoimaan ja toteuttamaan varainkeräystä, kootaan varat lahjoituksilla ja osittain osakkeilla, haetaan laina osakkeita vastaan, luovutetaan tarvittava pääoma säätiön perustamiseksi, perustetaan säätiö, maksetaan laina ja laitetaan yhdistys uinumaan. Perustamiselle on myös pidempi versio, ja se on kuvattuna tässä tekstissä.

Jonkinlaisena haasteena voitaneen pitää sitä, ettei sen paremmin perinneyhdistyksellä kuin säätiölläkään ole kattavaa arkistoa alkuaajoistaan, eikä haastateltavia enää laajalti ole, saatiikka että yksittäisten kokousten tapahtumista lähes neljänkymmenen vuoden takaa olisi kovin kirkkaita muistikuvia. Perustamisaikojen tapahtumat on nyt pyritty esittämään ajallisesti edeten faktatietojen muodossa, ja johtopäätökset on tehty pöytäkirjojen ja lehtiartikkelien sekä tausta-aineistoina käytettyjen, toteutettujen haastattelujen yhteenvetoina. Aineistoa on löytynyt melko sirpaleisesti. Tietoja on löytynyt Rannikon puolustajan artikkeleista, Rannikkotykistön Perinneyhdistys ry:n arkistosta, Rannikkoupeeri yhdistys ry:n arkistosta, Patentti- ja rekisterihallituksen arkistosta, Kansallisarkistosta, Jaakko Leppäsen kotiarkistosta sekä ensi keväänä pieni otos löytynee erään navetan ylisiltä.

Turussa 31.12.2017

Johanna Pakola

AJATUS SÄÄTIÖSTÄ SYNNYTTÄÄ PERINNEYHDISTYKSEN

Rannikkotyöstön piirissä oli 1970-luvulla pohdittu ja keskusteltu ”oman” aselajisäätiön perustamisesta. Eräs asian keskeisin hahmo oli (tuolloin vielä eversti) rannikkotyöstön tarkastaja Alpo Kantola. Hän totesi että on kurjaa kiertää Rannikkotyöstökoululla ja muissa vastaavissa kohteissa, kun ei ole mitään millä kannustaa ja palkita menestyviä opiskelijoita. Aselajin oma säätiö mahdollistaisi palkitsemiskäytännön. Muilla aselajeilla vastaavia säätiöitä oli jo olemassa, mutta rannikkotyöstöltä se puuttui. Alpo Kantola esitti ajatuksen perustaa rannikkotyöstölle oma säätiö. Tarvittaisiin vain pieni pesämuna, jota vuosien saatossa kasvatettaisiin, ja josta kyettäisiin antamaan palkintoja ja kannustusstipendejä.

Alpo Kantola kutsui 15.11.1978 pidettävään neuvonpitoon aselajin piirissä toimivia tahoja. Aselajin veteraanit ottivat asian heti omakseen. Karl Ignatius oli jo luonnostellut säätiön sääntöjä ja Pentti Huhananntti ryhtyi voimallisesti keräämään säätiön peruspääomaa.

Kevättalvella 1979 havaittiin, että saadakseen säätiön perustettua pitäisi uusien säädösten mukaan alkupääoman olla pienen tavoitellun 10 000 markan pesämunan sijaan kymmenkertainen, kokonaista 100 000 markkaa. Varainkeruu ei ollut tuottanut lähellekään riittävää summaa, koossa oli vain jokunen tuhat markkaa. Kokouksessa pohdittiin varainkeruun tehostamista, jotta varat perustettavalle säätiölle saataisiin kootuksi. Tällöin päädyttiin perustamaan varainhankintaa varten oma yhdistys, joka sai nimen Rannikkotyöstön Perinneyhdistys - Kustartilleriets Traditionsförening ry.

Rannikkotyöstön perinneyhdistyksen perustamisasiakirja on allekirjoitettu 26.3.1979, perustava kokous on pidetty 4.4.1979 ja yhdistys on rekisteröity Oikeusministeriössä 30.4.1979. Tästä alkoi yhdistyksen varainkeruu säätiön perustamiseksi (yhdistys on oikeustoimikelpoinen ja saa ottaa vastaan lahjoituksia). Yhdistyksen perustamisen ainoana tavoitteena oli Rannikkotyöstösäätiön perustaminen.

Käytännössä prosessi yhdistyksessä suunniteltiin meneväksi niin, että kun 100 000 markkaa olisi kerätty, yhdistys lahjoittaisi lahjakirjalla Puolustusministeriön kautta varat perustettavalle säätiölle. Tällä menettelyllä välttyttäisiin veroseuraamuksilta. Kun Rannikkotyöstösäätiö olisi rekisteröity, yhdistys oli tarkoitus purkaa. Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen kiertokirje 1/79: *”...Tällöin lopullinen tavoitteemme on saavutettu ja säätiö alkaa toteuttaa tarkoituksensa ts. aselajin kaikkien henkilöryhmien ammatillisen opiskelun tukemista...”*.

ENSIMMÄINEN MAININTA RANNIKKOTYKISTÖSÄÄTIÖSTÄ

1970-luvun lopulla virinnyt säätiön perustamisajatus ei ollut ensimmäinen laatuaan. Vuonna 1959 (Rannikon puolustaja 4/1959) todetaan seuraavaa:

Johtokunnalle on tehty aloite (kapt J Valtanen) voimien kokoamisesta rannikkotykistön kehityksen edistämiseksi ja tukemiseksi. Aloitteen mukaan tulisi aselajin niin vakinaisen väen kuin reservin upseerit ja aliupseerit sekä ystävät ja tukijat koko maassa saada mukaan perustamaan Rannikkotykistön Säätiö. Aloite on annettu ev K Mikola n johdolla toimivan propagandajaoston tutkittavaksi.

Tuolloin oli juuri ilmestymässä RtUy:n ensimmäinen historia ”Suomen Rannikkotykistö 1918-1958”. RtUy kustansi kirjan itse, ja tämä lienee syönyt yhdistyksen käyttöpääomaan siksi paljon, että ajatus säätiöstä jäi taka-alalle. Osoituksena tiukasta taloudellisesta kurista RtUy jätti myös vuosikirjan 1960 julkaisematta, perustellen asiaa nimenomaan taloudellisella tilanteella.

Ajatus säätiöstä nousi esille uudelleen vuonna 1964. Kenraalimajuri Niilo Sarion muistokirjoituksen yhteydessä (Rannikon puolustaja 1/1964) mainitaan ”uudelleen kysymys Rannikkotykistön Säätiöstä”.

KENRAALIMAJURI NIILLO SARION MUISTORAHASTO

Kenraali Sarion äkillisen poismenon yhteydessä muodostettiin tehdyn aloitteen perusteella ja edesmenneen omaisten suostumuksella Rannikkotykistön Upseeriyhdistyksen yhteyteen kenraalimajuri N Sarion muistorahasto rannikkotykistöaselajin pyrkimyksien edistämiseksi. Tähän mennessä on muistorahaston välityksellä kunnioittanut kenraali Sarion muistoa yhteensä 63 erilaatua yhteisöä, liikelaitosta ja yksityistä ja on varoja muistorahastoon kertynyt 1550 mk.

RtUY:n johtokunta on kokouksessaan 14. 2. 64 nimennyt väliaikaisen toimikunnan harjoitsemiin ko muistorahaston toimintamuotoja ja sääntöjä sekä kutsunut toimikuntaan jäseniksi varatuomari kapteeni K Ignatiuksen (kokoonkutsujana), everstiluutnantti evp J Soinin ja ylikuutnantti T Sarion. Tarkoituksena olisi löytää rahaston tai sen tuoton käytölle sellaiset muodot ja tavat, jotka lähimmin vastaisivat kunnioitetun vainajan ajatuksia aselajimme edistämisestä.

Johtokunta esittänee muistorahastokysymyksen seuraavalle RtUY:n vuosikokoukselle ensi syksynä, mutta jo nyt on herätetty uudelleen kysymys Rannikkotykistön Säätiöstä. Voisiko tämä muistorahasto muodostaa alkupääoman tulevalle Rt:n säätiölle joko siihen kuuluvana tai liittyvänä erikoisrahastona? Tästä kysymyksestä odotetaan jäsenistömme kannanottoa ja johtokunta olisi hyvin kiitollinen kaikista positiivisista esityksistä tässä suhteessa. Kenraali Sarion, yhdistyksemme pitkäaikaisen puheenjohtajan ja senjälkeisen kunniajäsenen muisto ja meille jättämä perinne velvoittaa meitä itsekutakin ja ehkäpä tuleva Rannikkotykistön Säätiö olisi eräs keino tämän perinteen vaalimiseksi.

Rahastolle tulevat lahjoitukset pyydetään ystävällisesti RtUY:n postisiirtotillille n:o 6514 (kuponkiosaan merkintä ”kenrm Sarion muistorahasto”).

Aika ei ollut vielä otollinen säätiön perustamiselle. Asia eteni myöhemmin siltä osin, että kenraalimajuri Niilo Sarion nimellä perustettiin rahasto. Osa sen varoista (tai koko rahasto) siirrettiin joulukuussa 1979 jo toimintansa aloittaneen Rannikkotykistösäätiön varoihin.

KYMMENIEN KOKOUSTEN, NEUVOTTELUIEN JA SUURTEN PÖNNISTELUIEN KAUPPA SÄÄTIÖ SYNTYY

20.10.1978 Kutsu neuvotteluun

Lähettäjänä Rannikkotyökistön tarkastaja, aiheena Rannikkotyökistösäätiön perustaminen.

Kehittyvää rannikkotyökistöä lähellä olevissa piireissä on syntynyt ajatus rannikkotyökistösäätiön perustamisen tarpeellisuudesta. Säätiö tukisi aselajin piirissä tapahtuvaa opiskelua kaikilla koulutustasoilla, julkaisutoimintaa sekä vapaaehtoista tutkimus- ja kehitystyötä.

Kutsussa todettiin puolustusvoimien piirissä olevan seitsemän toimivaa säätiömuotoista toimijaa. Ne olivat Jalkaväen säätiö (perustettu 1958), Suomen Kenttätyökistön Säätiö (1942), Ilmatorjuntasäätiö (1957), Pioneerisäätiö (1953), Eversti Saarmaan säätiö (1957, viesti), Viestisäätiö (1950) ja Vilho Wäiniön säätiö (1965, huolto). Rannikkotyökistön parissa todettiin olevan lähinnä kunkin yhdistyksen ja killan omia jäseniä palvelevia yhteisöjä, mutta ne eivät niukkojen resurssien vuoksi kyenneet taloudellisesti tukemaan oman jäsenkuntansa ulkopuolisia tahoja.

Aselajin hajaryhmyksestä ja sen toimipaikkojen tietyistä pääsyrajoituksista johtuen rannikkotyökistö on suurelle yleisölle yhä melko tuntematon. Aselajin tehtävien täsmentyminen ja sen seurauksena välineistön uusiutuminen on jo tuonut ja ennen pitkää tuottaa lisää uusia työpaikkoja. Kun näihin lisätään luonnollisen poistuman aiheuttama henkilöstötarve, voidaan arvioida vuosittaisen rekrytoitavien määrän kohoavan puoleen sataan. Tätä silmällä pitäen on runsaan vuoden ajan ollut toiminnassa siviiliasiantuntijoista koostuva henkilöryhmä, joka toimii RT-rekrytointiprojektiryhmän nimellä.

Ryhmän ensimmäinen toimintavaihe oli aselajin imagon luominen. Toiminnan oletettiin ylläpitävän itse itsensä taloudellisesti. Joukko-osastot palkkasivat samaan aikaan lisää väkeä ja lähettivät heidät eri oppilaitoksiin. Rannikkotyökistön tarkastaja kantoi huolta sekä opiskelevien henkilöiden että varusmiesten taloudellisen kannustuksen puuttumisesta, jota muissa aselajeissa jo harjoitettiin. Suurin henkilöstöryhmä, toimiupseerit, olivat kokonaan tukitoiminnan ulkopuolella. Samoin tarkastaja kiinnitti huomiota tutkimustoimintaan, jota ei oltu tehty juurikaan kuin virkatehtävinä, sillä kannustinta ei ole ollut. Myös aselajin sisäisen aloitetoiminnan pohdittiin kaipaavan taloudellisia kannustimia.

Rannikkotyökistön tarkastaja kutsui alustavaan neuvotteluun eri osapuolten edustajia, jotta kyettäisiin yhdessä vaihtamaan mielipiteitä säätiön perustamisen tarpeellisuudesta ja mahdollisista säännöistä sekä laatimaan perustavan kokouksen nimilista. Kutsu osoitettiin Johtorenkaalle, kahdelle juristille (Huhanantti ja Ignatius, joista jälkimmäinen oli ollut mukana Niilo Sarion rahaston hoidossa), Rannikkotyökistökoululle, Toimiupseerien edustajalle, Rannikkotyökistön Upseeriyhdistykselle, Suomen Sotatieteelliselle Seuralle, Puolustusministeriölle, Rannikon puolustajien killalle, Rannikkotyökistökoululle sekä res. kapt Olavi Saloselle ja res. ylil. Reijo Telarannalle.

Tässä vaiheessa oli olemassa jo ensimmäinen luonnos Rannikkotyökistösäätiön säännöiksi. Neuvottelu järjestettiin 15.11.1978 klo 19.00 Katajanokan Kasinolla Pilottikabinetissa.

15.11.1978 19.00-21.50 Katajanokan Kasino/Pilotti-kabinetti

Rannikkotyökistösäätiön perustamiseen tähtäävä neuvottelutilaisuus

Läsnä ltn res Veijo Eravuo, kapt res Pentti Huhanantti, maj res Kalle Ignatius, ev Alpo Kantola, evl Jukka Karvinen, ltn Jaakko Leppänen, ev evp Olavi Lyytinen, kenrm Aimo Pajunen, ltn res Jarl Storgårds, ylil res Reijo Telaranta sekä kapt Heikki Tiilikainen.

Kokouksessa todettiin yksimielisesti olevan

"tarkoituksenmukaista perustaa rannikkotykistösäätiö, joka nimenomaan oman aselajin puitteissa toimivana korostaisi rannikkotykistön identiteettiä ja voisi samalla toimia aselajin piirissä toimivien muiden yhteisöjen kokoavana elimenä."

Neuvottelutilaisuudessa päätettiin säätiön perustavan kokouksen järjestäminen vuoden 1979 tammikuun loppupuolella. Neuvottelussa päätettiin myös, että jokainen osallistuja valitsee ryhmän henkilöitä, joita pyytää hoitamaan osaltaan perustamisen vaatimia jatkotoimenpiteitä, ei ilmeisesti suoranaisesti anomaan taloudellista tukea. Päätettiin myös, että muilta aselajin parissa toimivilta tahoilta ei pyydetä avustuksia, eikä perustettavan säätiön ole tarkoitus tukahduttaa muita aselajin parissa toimivia yhteisöjä. Asiaa eteenpäin viemään valittiin toimikunta, johon valituiksi tulivat ev Kantola, maj Ignatius ja ev Lyytinen. Kokous päätti avata tilit KOP:issa ja SYP:issä.

17.11.1978 Ilmoitus Rannikkotykistön tarkastaja

Rt-tarkastaja ilmoitti neuvottelussa 15.11.1978 päätetyn, että puolustusministeriö on oikeutettu myöntämään lahjoituksille verovapaus, mikäli lahjoituksen kertasumma on minimissään 3 000 markkaa. Tämän johdosta pienempiä lahjoituksia alettiin ohjata Puolustusministeriön tilille pyynnöllä, että lahjoitus ohjataan Rannikkotykistösäätiön tilille. Samalla hän ilmoitti, että tilit on 17.11.1978 avattu neuvottelussa sovitussa kahdessa pankissa Rannikkotykistösäätiön nimellä. Ensimmäinen tilillepano oli 50 markkaa, tallettajana Alpo Kantola¹.

Varainhankinta käynnistyi kirjeillä, joiden ohessa oli pankkisiirtolomake ja molempien pankkien tilitiedot. Tavoitesummana oli alkuun 10 000 markkaa, ja lahjoituksia haettiin "aselajin ystäviltä", joille kirjeitä lähetettiin. Sääntöluonnoksissa 20.10.1978 säätiön peruspääomaksi on kirjattu 10 000 markkaa, sääntöluonnoksissa 4.1.1979 peruspääoman summaan oli tullut yksi nolla lisää, summan ollessa 100 000 markkaa.

Nolla sai selityksen: rannikkotykistön tarkastaja lähetti 8.1.1979 tilanneilmoituksen 15.11.1978 kokouksen osallistuneille tahoille asioiden mutkistumisesta. Kalle Ignatius oli käynnillään oikeusministeriössä saanut kuulla, että peruspääoman tulee olla vähintään 100 000 markkaa, jotta säätiö rekisteröidään. Tällä estetään toimintakyvyttömiä säätiöiden syntyminen. Yllättävän haasteen johdosta tarkastaja ilmoitti kirjelmöivänsä alalla toimiville yleissäätiöille selvittääkseen voisiko perustettava rannikkotykistösäätiö toimia alkuvaiheessa erillisrahastona jonkin olemassa olevan säätiön suojissa. Asia oli saanut alustavissa tiedusteluissa myönteistä hyväksyntää, muttei varsinaisia lupauksia.

Tammikuussa 1979 rannikkotykistön tarkastaja lähetti Puolustusvoimien tukisäätiölle ja Maanpuolustuksen kannatussäätiölle esityksen, jossa hän selvitteli mahdollisuutta aloittaa rannikkotykistösäätiön toiminta jommankumman säätiön turvin. 8.1.1979 päivätyn kirjeen mukaan keräystilillä oli tuolloin rahaa noin 2 000 markkaa ja aselajin piirissä toimivien yhteisöjen tuki olisi noin 18 000 markkaa. Näinollen koossa oli viidennes vaadittavasta pääomasta. Marraskuisen 1978 kokouksen päätös olla kääntymättä muiden aselajin

piirissä olevien tahojen puoleen oli tällä välillä kumottu, tähän lienee ollut syynä joulukuussa tullut tieto peruspääoman minimialarajasta. Eräässä asiaa käsitelleessä ilmoituksessa löytyy ilmoituksen alareunasta maininta *PS: RT-säätiön valmisteleavassa kokouksessa sovittiin, että keräystä ei esitetä pv:n piirissä toimiville yhdistyksille eikä reserviläisjärjestöille*. Raja lienee ollut häilyvä. Rannikon puolustajassa 4/1978 oli seuraava ilmoitus:

Tarkastaja kääntyi myös rekrytointiprojektiryhmän puoleen varainhankinnan merkeissä. Hän lähetti ryhmälle kirjeen, jossa hän pyysi ryhmää alueillaan kokoamaan varoja säätiön perustamiseksi. Kohdennetusti hän esitti yhteydenottoja komentajaan, esikuntapäällikköön, rykmenttiupseeriin, patteristojen komentajiin, yksiköiden päälliköihin, toimistopäälliköihin sekä henkilöihin jotka tunsivat siviilielämän vaikuttajatahoja.

Pentti Huhanantti laati esityksen, jonka selviteltiin mahdollisuutta perustaa ja rekisteröidä yhdistysmuotoinen tukiyhteisö, joka tähtäsi säätiön perustamiseen. Etukäteen oli tiedossa, ettei perustaminen olisi läpihuutojuttu, mutta uskoa onnistumiseen antoi marraskuussa 1978 yhdistysrekisteriin hyväksytty Laivaston killan tuki ry. Päätettiin pitää asian tiimoilta neuvottelutilaisuus, päivämääräksi sovittiin 19.3.1979 ja paikaksi Katajanokan Kasinon Sailor-klubi. Keräystilien saldo oli kutsun hetkellä 4100 markkaa, lisäksi oli luvattu noin 18 000 markkaa.

19.3.1979   **19.00**   **Katajanokan Kasino/Sailor-kabinetti**   Ei ole löytynyt pöytäkirjaa

26.3.1979   **11.30**   **Katajanokan Kasino/Sailor-kabinetti**

Neuvottelutilaisuus, jossa suunniteltiin Rannikkotykistön Perinneyhdistys – Kustartilleriets Traditionsförening ry-nimisen yhdistyksen perustamista.

Läsnä eversti evp K. Mikola, eversti Alpo Kantola, eversti evp O. Lyytinen, everstiluutnantti Jukka Karvinen, majuri res. A. Heimonen, majuri res K. Ignatius, kapteeni res. P. Huhanantti, yliluutnantti res. R. Telaranta ja kapteeni Heikki Tiilikainen (sihteeri). Kokouksen puheenjohtajana toimi eversti Lyytinen.

Neuvottelutilaisuudessa käytiin läpi eversti Karvisen tarkennettu luonnos yhdistyksen säännöiksi. Luonnos hyväksyttiin ja yhdistyksen säännöt allekirjoitettiin tuossa kokouksessa. Yhdistyksen perustamiseksi oli järjestetty jo aiemmin lahjoituskeräys, ja päätettiin järjestää yhdistyshanketta tukeneille tahoille tilaisuus allekirjoittaa perustamisasiakirjat. Kokouksen osanottajat veloitettiin tekemään lista vähintään viidestä yhdistyksen tarkoitusperistä kiinnostuneesta henkilöstä seuraavaan kokoukseen mennessä.

Yhdistyksen perustamisasiakirjan ovat 26.3.1979 allekirjoittaneet:

Akseli Heimonen	Väinö Valve	Eero Harkia
K.J. Mikola	Jarl Storgårds	T. K. Suvisaari
Reijo Telaranta	Liisa Österlund	Aimo Pajunen
Alpo Kantola	Jaakko Valtanen	Juhana Perkki
Heikki Tiilikainen	Pentti Huhanantti	Väinö Karvinen
Eero Salovaara	Kalle Ignatius	Jaakko Leppänen
Chr von Frenckell	Olavi Lyytinen	Toivo Linna
Ruben Jaari	Jukka Karvinen	
Pentti Vähäkallio	Olavi Häyrinen	

4.4.1979   18.00   Katajanokan Kasino

Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen perustava kokous.

Läsnä Akseli Heimonen, Pentti Huhanantti, Kalle Ignatius, Alpo Kantola, Jukka Karvinen, Jaakko Leppänen, Olavi Lyytinen, Keijo Mikola, Jarl Storgårds, Reijo Telaranta sekä kokouksen sihteerinä toimiva Heikki Tiilikainen.

Alpo Kantolan avattua kokouksen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi Olavi Lyytinen. Yhdistyksen ensimmäiseksi puheenjohtajaksi puolestaan valittiin rannikkotyöstön tarkastaja, eversti Alpo Kantola. Yhdistyksen ensimmäinen hallitus oli seuraava:

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Liisa Österlund	Marja Rahikainen
Olavi Salonen	Aarno Färkkilä
Olavi Lyytinen	Pentti Silvast
Martti Koski	Aarne Manner
Reijo Telaranta	Veijo Vesterinen
Jaakko Leppänen	Toivo Linna

Jarl Storgårds

Reijo Sulkamo

Jukka Karvinen

Juhana Perkki

Yhdistyksen ensimmäisiksi tilintarkastajiksi valittiin Akseli Heimonen ja Kalle Ignatius sekä edellä mainittujen varamiehiksi Jorma Saarniala ja Olavi Nissinen. Ensimmäisen vuoden jäsenmaksu oli 100 markkaa.

4.4.1979   19.30   Katajanokan Kasino

Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen hallituksen (ensimmäinen) kokous.

Läsnä puheenjohtaja Alpo Kantola sekä hallituksen jäsenet Jukka Karvinen, Jaakko Leppänen, Toivo Linna, Olavi Lyytinen, Juhana Perkki, Jarl Storgårds, Reijo Telaranta ja Liisa Österlund sekä hallituksen ulkopuolisina henkilöinä Ahti Tukiainen ja sihteerinä toimiva Heikki Tiilikainen. Kokous valitsi yhdistyksen varapuheenjohtajaksi Jukka Karvisen, taloudenhoitajaksi Ahti Tukiaisen ja sihteeriksi Heikki Tiilikaisen.

Puheenjohtaja valtuutettiin sopimaan aiemmin yhdistyksen perustamista tukeneiden tahojen kanssa lahjoitusvarojen käyttämisestä perinneyhdistyksen hyväksi ja tarjota mahdollisuutta käyttää osaa lahjoituksesta jäsenmaksuna.

Yhdistykselle perustettiin ”*talousvaliokunta*”. Jäseniksi valittiin Pentti Huhanantti, Jarl Storgårds ja Ahti Tukiainen. Puheenjohtaja valtuutettiin siirtämään hallussaan olevien *Rannikkotyöstösäätiö c/o Kantola*-varojen, yhteensä noin 4 000 markkaa, pankkikirjat (KOP Helsinki Kasarmikatu 130260-19059 ja SYP Helsinki Eteläsatama 212420-602248 TAI 601248) yhdistyksen hallintaan.

24.5.1979   12.00   Marski

Perinneyhdistyksen valitsema ”*talousvaliokunta/rahavaliokunta*” kokoontui työlounaalle.

Läsnä Pentti Huhanantti, Jarl Storgårds ja Ahti Tukiainen.

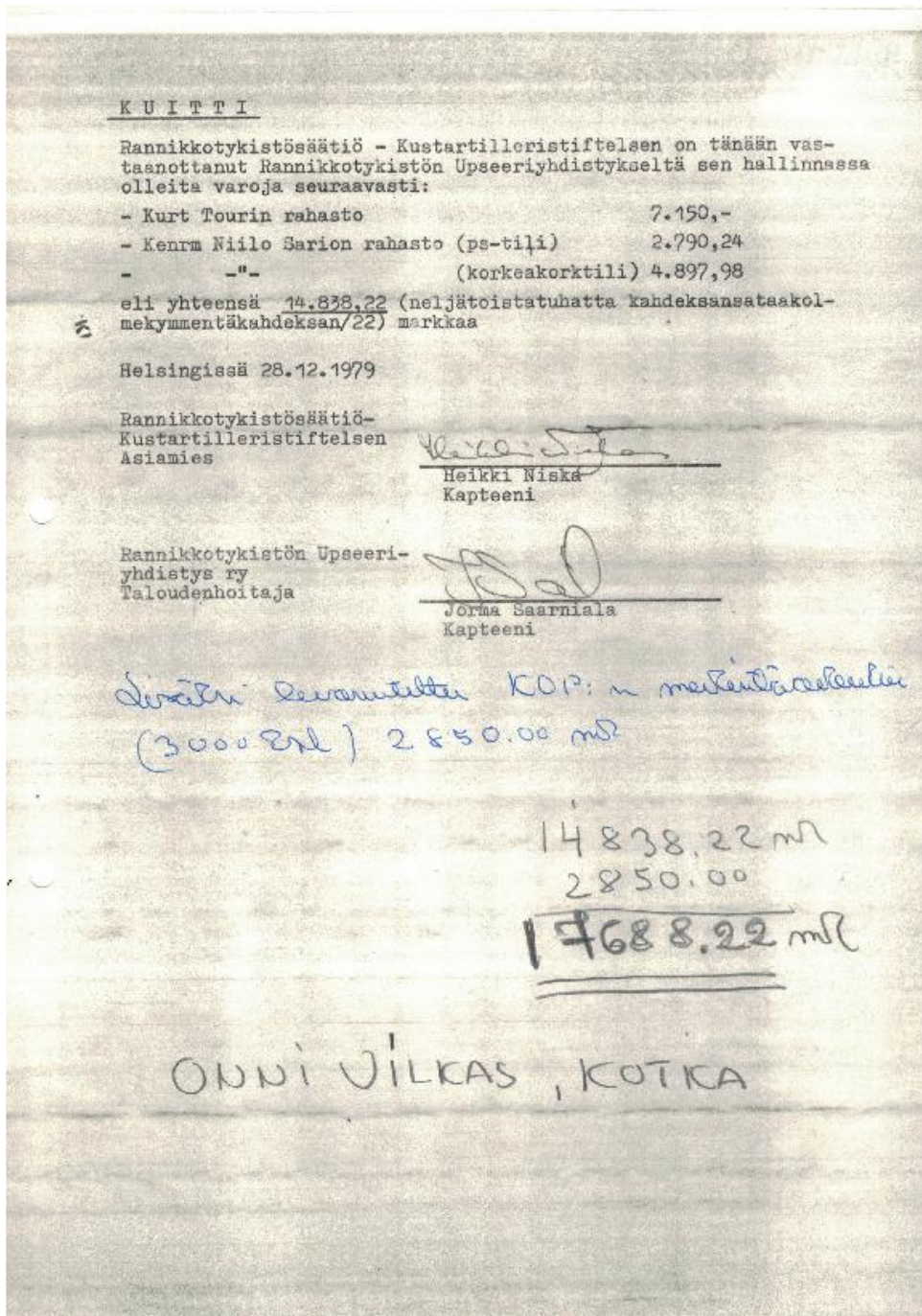
Kokoontumisessa kartoitettiin yhdistyksen taloudellinen tilanne ja varainkeruukeinot vuoden loppupuoliskolla. Kaatuneiden muistosäätiö oli tuohon mennessä tukenut varainkeruuta Huhanantin muistin mukaan seuraavasti:

500 kpl Rauma-Repolan osakkeita á 17,-	8500 mk
500 kpl KOP-osakkeita á 26,-	13 000 mk
1 000 kpl Pohjolan osakkeita á 12,-	12 000 mk

sekä noin 600 markalla käteistä (talletettu yhdistyksen tilille). ”*Talousvaliokunnan*” työlounaalla nostettiin esille myös seuraava asia: RtUY oli 18.5. pitämässään ylimääräisessä kokouksessa tehnyt alustavan päätöksen siirtää yhdistyksen hallussa olleiden kahden rahaston varat (Kurt Tourin rahasto 10 000 mk ja

kenraalimajuri Niilo Sarion rahasto) yhdistyksen hoitoon. Summa olisi 15 000-20 000 markkaa. RtUY päättää asian joulukuun vuosikokouksessa. Työlounaalla pohdittiin ajankohdan olevan myöhäinen ajatellen varainkeruuta, mutta Huhanantti ilmoitti, että hänellä on vielä jokunen rauta tulessa. Parhaiksi keräyskohteiksi arvioitiin rannikkotykistön tarkastajan ehdottamat tahot: rakennuttajia ja muutama suuryritys kuten Suomen Bofors, Tampella, Nokia ym.

Rannikkotykistön Upseeriyhdistyksen toukokuussa kokouksessaan päättämä tuki hyväksyttiin yhdistyksen vuosikokouksessa joulukuussa 1979, ja tuolloin jo toimiva säätiö sai RtUy:ltä yhteensä 17 688,22 markkaa. Summa koostui Kurt Tourin rahastosta (7150 mk), Niilo Sarion rahastosta (7688,22 mk) sekä 2850 markan merkintäoikeudesta KOP:n osakkeisiin.

Kuitti kahden rahaston varojen luovuttamisesta joulukuussa 1979 RT-säätiön pääomaksi. (RUY arkisto)

31.5.1979 päiväty kiertokirje (Rannikkotyöstön Perinneyhdistys ry):

"...Talvisodan aikaisen Helsingin Alalohkon aseveljien keräämän rahaston mutkikas kulku yhdistyksemme haltuun on päättynyt. Se merkitsee tänä päivänä 33 550 mk:n arvoisten pörssiosakkeiden ja lisäksi 646 mk:n siirtymistä yhdistyksellemme..."

Tämä asevelirahaviittaus tarkoitti nimenomaan 24.5.1979 Marskissa pidetyn työlounaan muistiossa mainittuja osakkeita ja talletusta.

Samassa kiertokirjeessä todetaan, että syksyllä 1978 käynnistetty varojen keruu (keräysnimi Rannikkotyöstösäätiö, c/o Kantola) on tuottanut reilun 4000 markkaa.

31.7.1979 klo 12.00   Katajanokan Kasino

Neuvottelutilaisuus Katajanokan Kasinolla

Läsnä Kantola, Pentti Huhananntti, Kalle Ignatius, Olavi Lyytinen, Jarl Storgårds ja Ahti Tukiainen (sihteeri).

Yhdistyksellä oli kokoushetkellä koossa 84 765,46 mk. Se oli koottu seuraavasti:

2665,46 mk kahdella eri tilillä

82 100 mk osakkeita

500 kpl KOP á 27,80 mk osakkeita

1000 kpl SYP á 15,30 mk

2 000 kpl Kesko Oy á 13,80 mk

1 000 kpl Pohjola á 14,90 mk

500 kpl Rauma-Repola Oy á 20,80 mk

Kesän aikana osakepotti oli kohonnut SYP:in ja Keskon osakkeilla. On epäselvää mistä varat niihin saatiin, mutta oletettavasti kyse on lahjoituksista, joilla on sitten hankittu osakkeita. Lisäksi Pentti Huhananntti oli siirtänyt tilille 3 000 markkaa (epäselvää mistä tämä summa oli tullut Huhananntille), summa ei ollut mukana edelläesitellyssä. Huhananntti kertoi viidestä varmasta lahjoittajasta, jotka sijoittavat peruspääomaksi 3 000 markkaa kukin. Näin tarvittava 100 000 markkaa on koossa kun luvatut lahjoitukset ovat yhdistyksen tilillä. Samassa kokouksessa mietittiin alustavasti jo säätiön ensimmäisen hallituksen kokoonpanoa. Jokusta varamiestä lukuun ottamatta nimilista saatiin jo tuolloin laadituksi.

20.8.1979   18.00   Katajanokan Kasino, Sailor-kabinetti

Rannikkotyöstön perinneyhdistyksen hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola, Juhana Perkki, Jarl Storgårds, Reijo Telaranta, Jaakko Leppänen, Toivo Linna, Veijo Vesterinen, Martti Koski, Jukka Karvinen, Reijo Sulkamo, Ahti Tukiainen ja Heikki Tiilikainen.

Puheenjohtajana toiminut Alpo Kantola totesi, että säätiön perustamisen edellyttämä summa, 100 000 markkaa, alkaa olla koossa, ja kokouksen tehtävänä olisi laatia säätiön perustamiseksi tähtäävä esitys yhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa käsiteltäväksi. Yhdistyksen tilillä oli kokoushetkellä 99 018,46 markkaa, ja puheenjohtaja totesi saaneensa varman tiedon, jonka mukaan summa olisi aivan lähiaikoina vähintään 100 500 markkaa. Kokous laati lopullisen esityksen säätiön ensimmäiseksi hallitukseksi.

Osakepääoma 20.8.1979 oli seuraava:

500 kpl	KOP á 37,00	18 500,00
1000 kpl	SYP á 16,60	16 600,00
2200 kpl	Kesko á 13,80	30 360,00
1000 kpl	Pohjola á 15,00	15 000,00
500 kpl	Rauma-Repola á 24,90	12 450,00
	YHT	92 910,00

Lisäksi oli ostomääräys 550 Keskon osakkeen hankinnasta.

10.9.1979 17.40 Katajanokan Kasino

Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola, Martti Koski, Jaakko Leppänen, Olavi Lyytinen, Jarl Storgårds, Reijo Sulkamo, Reijo Telaranta, Ahti Tukiainen ja Heikki Tiilikainen.

Kokouksessa käsiteltiin rahoitustilannetta. Pentti Huhanantti oli sopinut KOP:n kanssa 100 000 markan lainasta, jotta rekisteröintivaiheessa säätiöllä olisi vaadittava 100 000 markan oma pääoma. Lainan vakuutena olivat yhdistyksen osakkeet (pörssikurssien laskiessa osakepääoma olisi saattanut jäädä hieman vaadittua alemmaksi, eikä asiassa haluttu ottaa riskejä).

10.9.1979 18.00 Katajanokan Kasino

Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen ylimääräinen kokous

Läsnä Alpo Kantola, Pentti Huhanantti, Karl Ignatius, Jukka Karvinen, Martti Koski, Jaakko Leppänen, Toivo Linna, Olavi Lyytinen, Juhana Perkki, Marja Rahikainen, Pentti Silvast, Jarl Storgårds, Reijo Sulkamo, Reijo Telaranta, Ahti Tukiainen, Väinö Valve, Pentti Vähäkallio, Heikki Tiilikainen (siht.), sekä jäsen Kurt Vikstedtin edustajana ilman äänioikeutta Olli Suominen.

Kokouksessa puheenjohtaja Kantola toi esiin, että hän luovuttaa perinneyhdistyksen puheenjohtajuuden henkilökohtaiselle varamiehelleen (Pentti Aulaskari) heti kun se on teknisesti mahdollista, johtuen virkatehtäviensä vaihtumisesta. Kantola siirtyi 1979 Rannikkotyöstön tarkastajan tehtävästä Pääesikuntaan Puolustusvoimien huoltopäälliköksi.

Kokouksessa puheenjohtaja totesi, että ylimääräinen kokous on yksimielisesti hyväksynyt säätiön perustamishankkeen. Puheenjohtaja korosti, että tarkoitus ei ole lakkauttaa perinneyhdistystä vaan se jää jatkamaan toimintaa omalla sarallaan.

10.9.1979 19.00 Katajanokan Kasino

Rannikkotykistön Perinneyhdistyksen hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola, Jukka Karvinen, Jaakko Leppänen, Olavi Lyytinen, Jarl Storgårds, Reijo Sulkamo, Reijo Telaranta, Ahti Tukiainen, kutsuttuina asiantuntijoina Pentti Huhanantti ja Karl Ignatius sekä kokouksen sihteerinä Heikki Tiilikainen.

Kokous valtuutti Karl Ignatiuksen hoitamaan perustetun Rannikkotykistösäätiön perustamislupaa ja rekisteröimistä. Hallitus esitti Rannikkotykistösäätiön johtoelimille, että osa säätiön tuotosta erotettaisiin vararahastoksi taloudellisesti vaikeampien vuosien varalle. Hallitus korosti useiden tahojen myötävaikutusta säätiön perustamisen mahdollistamiseksi. Erityisesti hallitus mainitsi Pentti Huhanantin ja Karl Ignatiuksen uhrautuvan työn.

Säädökirjan teksti kuului seuraavasti:

Edistääkseen rannikkotykistön perinteiden vaalimista ja aselajin piirissä tapahtuvaa kehitystyötä on Rannikkotykistön Perinneyhdistys – Kustartilleriets Traditionsförening ry päättänyt perustaa Rannikkotykistösäätiö – Kustartilleristiftelsen nimisen säätiön ja lahjoittaa säätiölle peruspääomaksi satatuhatta (100 000) markkaa.

Säätiölle on hyväksytty säädökirjan liitteenä olevat säännöt

Helsingissä syyskuun 10 päivänä 1979.

Rannikkotykistön Perinneyhdistys-

Kustartilleriets Traditionsförening ry

Puheenjohtaja Alpo Kantola

Varapuheenjohtaja Jukka Karvinen

Todistavat Matti Mäkinen Eino Rähä

18.9.1979 10.00 Rannikkotykistökoulu

Rannikkotykistösäätiön hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola (pj), Veijo Eravuo, Jaakko Leppänen, Olavi Lyytinen, Reijo Telaranta, Petteri Knuuttila, Heikki Tiilikainen (siht)

Kokous oli Rannikkotykistösäätiön ensimmäinen kokous, ainoana käsiteltävänä asiana oli hallituksen järjestäytyminen. Alpo Kantola valittiin yksimielisesti hallituksen puheenjohtajaksi, Pentti Aulaskari valittiin yksimielisesti hallituksen varapuheenjohtajaksi. Ei muita käsiteltäviä asioita.

Rt-säätiön ensimmäinen hallitus:

Alpo Kantola (pja)	varalla Pentti Aulaskari
Olavi Lyytinen (varapj)	varalla Jukka Karvinen
Veijo Eravuo	varalla Reijo Sulkamo
Reijo Telaranta	varalla Kauko Pyyskänen
Petteri Knuutila	varalla Markku Oila
Jaakko Leppänen	varalla Keijo Mälkki

27.9.1979 Oikeusministeriölle toimitettiin seuraavansisältöinen anomus:

Pyydämme kunnioittavasti, että Rannikkotykistön Perinneyhdistys – Kustartilleriets Traditionsförening ry:n perustama Rannikkotykistösäätiö – Kustartilleristiftelsen niminen säätiö, jonka säännöt Oikeusministeriö on 21 päivänä syyskuuta 1979 antamallaan päätöksellä vahvistanut, merkittäisiin säätiörekisteriin.

Hallituksen varsinaiset jäsenet:

Alpo Kantola (pj)
Olavi Lyytinen (vpj)
Veijo Eravuo
Reijo Telaranta
Petteri Knuutila
Jaakko Leppänen
varajäsenet:
Pentti Aulaskari
Jukka Karvinen
Reijo Sulkamo
Kauko Pyyskänen
Markku Oila

Keijo Mälkki

Säätiö hyväksyttiin 17.10. 1979 säätiörekisteriin, rekisterinumero on 2166.

5.10.1979 12.00 Rannikkotykistökoulu

Rannikkotykistösäätiön hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola (pj), Veijo Eravuo, Jaakko Leppänen, Olavi Lyytinen, Reijo Telaranta, Petteri Knuuttila (siht.)

Kokouksessa käsiteltiin varapuheenjohtajan valintaa. Oikeusministeriö oli evännyt edellisen kokouksen päätöksen, jossa puheenjohtajan henkilökohtainen varajäsen oli nimetty myös varapuheenjohtajaksi. Uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin yksimielisesti Olavi Lyytinen.

10.10.1979 Rannikkotykistösäätiön hallituksen kokous, pöytäkirjaa ei ole löytynyt

18.10.1979 Rannikkotykistösäätiön hallituksen kokous, pöytäkirjaa ei ole löytynyt

30.10.1979 15.00 Pääesikunta, Keskuspaviljonki

Rannikkotykistösäätiön hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola (pj), Veijo Eravuo, Petteri Knuuttila, Olavi Lyytinen, Keijo Mälkki, Pentti Huhanahti, Heikki Niska (sihteeri).

Säätiön toimihenkilöiksi valittiin seuraavat:

Säätiön asiamies: kapteeni Veli-Heikki Niska

Säätiön kirjanpitäjä: rouva Vuokko Anttila

Säätiön valtuuskunnan järjestäytymiskokous päätettiin pitää 19.11.1979 Pääesikunnan keskuspaviljongissa.

Säätiölle oli tulossa ensimmäinen lahjoitus (3 000 markkaa) puolustusministeriöltä.

Kokouksessa käsiteltiin Rannikkotykistön Perinneyhdistyksen ja Rannikkotykistösäätiön välinen rahaliikenne, ja esitettiin osakkeiden lunastamista, sillä yhdistys oli maksanut säätiön perustamisen rahalla eikä osakkeilla, varmistaen näin riittävän pääoman perustamispäivänä. (osakekauppa esitelty tarkemmin 16.11.1979 pidetyssä perinneyhdistyksen kokouksen osuudessa).

Säätiö päätti luovuttaa 3 000 markan stipendi Rannikkotykistökoululle 1.11.1979 pidettävässä RtK:n 10-vuotisjuhlassa.

16.11.1979 15.00 Katajanokan Kasino

Rannikkotyöstön perinneyhdistyksen hallituksen kokous

Läsnä Alpo Kantola, Martti Koski, Olavi Lyytinen, Reijo Telaranta, Marja Rahikainen (varajäsen), sekä erikseen kutsuttuina yhdistyksen jäsen Pentti Huhanantti ja toimihenkilöt Ahti Tukiainen ja Heikki Tiilikainen (sihteeri).

Oikeusministeriö oli 21.9.1979 myöntänyt luvan perustaa säätiö ja säätiö oli 17.10.1979 merkitty säätiörekisteriin. Tästä päivästä alkaen säätiöllä on ollut lain suomat mahdollisuudet toimia päämääriensä hyväksi.

Puheenjohtaja kertoi käyneensä 27.9.1979 yhdessä Jukka Karvisen (varapj) kanssa tekemässä lainasopimuksen ja siirtäneensä saadut varat Rannikkotyöstösäätiön peruspääomaksi KOP:iin. Lyhyt laina-aika ja lainan hoitokulut edellyttivät ripeitä toimia taloudellisen vastuun siirtämiseksi Rannikkotyöstösäätiölle suunnitelmien mukaan. Varatuomari Pentti Huhanantti esitti, että Perinneyhdistys myisi säätiölle yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan määräämänä päivänä 500 kpl KOP:n, 800 kpl Rauma-Repola Oy:n ja 1 000 kpl Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan osakkeita Helsingin Arvopaperipörssin kaupantekopäivän myyntikurssein sekä lisäksi 3 000 kpl Kesko Oy:n osakkeita hintaan 41 038,15 mk ja 1 000 kpl SYP:n osakkeita hintaan 14 869,13 mk, eli hinnoilla joilla yhdistys osakkeet on hankkinut. Leimavero (1,2%) maksavat osapuolet puoliksi. Saatu kauppahinta käytettäisiin 100 000 mk:n lainan lyhentämiseen. Esitys hyväksyttiin.

Laina maksettiin suunnitelmien mukaan pois:

26.10.	Myytiin Keskon osakkeita	2850,-
27.10.	Nostettiin laina	100 000 markkaa (vakuutena osakkeita)
21.11.	Myyty arvopapereita RT-säätiölle	55 907,28
21.11.	Lainan lyhennys	55768,85
12.12.	Myyty arvopapereita RT-säätiölle	45 250,-
12.12.	Suoritettu laina loppuun	45250,-

Lisäksi maksettiin ennalta sovitusti leimaverot. Yhdistys kirjasi reilun kolmen tuhannen euron kurssitappion osakkeiden arvon alenemisen seurauksena.

VARAT SÄÄTIÖN PERUSTAMISEEN

Loppukesästä 1979 koossa oli tarvittava summa: 100 000 markkaa, joka tarvittiin säätiön perustamispääomaksi. Sen olivat koonneet Alpo Kantolan ohjaamana ensisijaisesti Pentti Huhanantti ja Kalle Ignatius. Osansa keräämiseen oli tuonut Eero Harkia, joka järjesti Helsingin Aseveljien varoja Kaatuneiden muistosäätiön kautta Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen keräykseen ja sen myötä ne käytettiin Rannikkotyöstösäätiön perustamiseen.

Alpo Kantola toteaa Rannikon Puolustajassa 2/2001, että ”... Runsaan pohjan muodosti erään sodan aikaisen yksikön tuolloin keräämä rahasto, jonka Eero Harkia oli taitavasti luotsannut läpi vaikeiden vuosien...”. Kyse on yhdestä ja samasta potista: Helsingin Alalohkon aseveljien rahoista. Mielenkiintoista tässä on se, että todettuaan vuonna 1979 kiertokirjeessä osan perustamisrahoista tulleen Helsingin

Alalohkon aseveljien varoista, ei hän enää vuonna 2001 käytä luovuttajatahosta muuta nimeä kuin ”eräs sodanaikainen joukkoyksikkö”, joka sitten vakiintui säätiön perustamispääomasta puhuttaessa.

Eero Harkia oli pankinjohtaja ja sittemmin Koneen säätiön taloudellinen neuvonantaja, vähitellen Koneen talousvastuu siirtyi hänelle, ja hän oli myös yhtiön johtoryhmän jäsen. Vuonna 1945 hänen tehtävänään oli ollut kehitellä keinoja sotakorvausten riskien hallitsemiseen. Eero Harkia toimi Kaatuneiden muistosäätiön hallituksen jäsenenä vuosina 1953-1979. Hänen henkilöhistoria tukee asevelirahan osuutta säätiön perustamisvaiheessa.

Kaatuneiden Muistosäätiö, alkuperäiseltä nimeltään Sankarivainajain Muistosäätiö, perustettiin marraskuun 11. päivänä 1944 suojaamaan Suomen Aseveljien Liiton (SAL) omaisuutta takavarikoinnilta valvontakomission vaatiessa liiton lakkauttamista. Säätiön puitteissa saatettiin jatkaa liiton sosiaalista toimintaa ja edistää sankarihautausmaiden arvon mukaista suunnittelua ja rakentamista.

Tilanne 20.8.1979

500 kpl	KOP á 37,00	18 500,00	Kaatuneiden muistosäätiö (Hgin aseveljet)
1000 kpl	SYP á 16,60	16 600,00	
2200 kpl	Kesko á 13,80	30 360,00	
1000 kpl	Pohjola á 15,00	15 000,00	Kaatuneiden muistosäätiö (Hgin aseveljet)
500 kpl	Rauma-Repola á 24,90	12 450,00	Kaatuneiden muistosäätiö (Hgin aseveljet)
	YHT	92 910,00	

Lisäksi oli ostomääräys 550 Keskon osakkeen hankinnasta (7590 markkaa)

Yhteensä 100 500 markkaa

Yhteenveto pääoman kertymisestä säätiön perustamiseksi:

Vuonna 1978 käynnistetty keräys oli tuottanut	reilut 4 000 markkaa (käytetty ainakin osittain osakkeisiin)
Kaatuneiden muistosäätiöltä	33 550
Kaatuneiden muistosäätiö oli lisäksi tukenut hanketta	646 markan talletuksella
RT-säätiöltä Kurt Tourin rahasto	- joulukuu 1979 ?
Niilo Sarion rahasto	- joulukuu 1979 ?
Huhanantin kautta viisi lahjoittajaa (á 3 000)	15 000 markkaa
Huhanantin talletus (ei tietoa alkuperästä)	3 000 markkaa

Luvattu ja ilmeisesti saatukin jostakin

18 000 markkaa

Ei selvyyttä tällä penkomisella mistä saatiin vielä noin 30 000

Huomionarvoista on myös se, että Kurt Tourin ja Niilo Sarion rahastojen varat (17 688,22) on myönnetty säätiölle vasta joulukuussa 1979 (muistio 29.12.1979 RtUy arkisto). Perustamisessa lienee käytetty myös väliaikaisrahoitusta, tähän hankkeessa toimineet pankkimiehet ovat osanneet varmaan löytää sopivan toimintamuodon.

Tilikirjan mukaiset lahjoittajat yhdistyksen tilille maksamalla (jäsenmaksuja, kannatusmaksuja, varainhankintaa, lahjoituksia jne., osassa nimiä oli tulkintavaikkeuksia):ⁱⁱ

1978

17.11.	A.Kantola	100,-
23.11.	J. Ravantti	50,-
4.12.	Kyösti Kylmälä Oy	100,-
7.12.	P. Vähäkallio	200,-
18.12.	"Lounaskerho"	600,-
19.12.	Oy Pukeva	1 000,-
29.12.	V. Eravuo	100,-

1979

5.1.	T. (?) Huhanantti	100,-
8.1.	P.KXXXX ja Inkeri Tulikoura	200,-
9.1.	Olavi Häyrinen	500,-
10.1.	Tapio Koski	100,-
11.1.	Eero Haukia	300,-
15.1.	J (?) Sivonen tai livonen	100,-
16.1.	Viljo XXXXXX	100,-
31.1.	Oy Nokia-Elektron	500,-
7.3.	J. Storgård	399,58
26.3.	V. Skyttä	50,-

7.5.	Antila (???) Oy	50,-
10.5.	J. Niska	75,-
17.5.	Kaatuneiden Muistosäätiö	646,-
27.6.	RT-kilta	200,-
28.6.	Lahjoitus	38970,-
29.6.	RSKY	100,-
12.7.	Ignatius	100,-
18.7.	J. Karvinen	100,-
30.7.	X.X. Lahjoitus	3000,-
17.8.	Lahjoitus R. Brax (?)	500,-
20.8.	P. Huhanantti	100,-
30.8.	T. Linna	100,-
31.8.	Aarne Manner	100,-
3.9.	O. Lyytinen	100,-
4.9.	N.S. Bryskär	100,-
XX.9.	Salonen, Heinonen	200,-
5.9.	V.Valve	100,-
6.9.	Leppänen	100,-
7.9.	Vesterinen	100,-
XX.9.	Huhanantti	7000,-
10.9.	V.Karvinen	100,-
11.9.	J. Perkki	100,-
13.9.	K. Mikola	100,-
14.9.	Silvast	100,-
17.9.	Huhanantilta "vippi"	1420,-
2.10.	Färkkilä, Pajunen	200,-
12.12.	Lahjoitus	50,-

19.12.	Rahikainen	100,-
YHTEENSÄ		58410,58

Kaatuneiden muistosäätiön tuki (osakkeina) oli yhdistyksellä jo 24.5.1979 (summa noin 33500 markkaa), se ei ole tässä listattuna.

PERINNEYHDISTYKSEN ROOLI SÄÄTIÖN PERUSTAMISEN JÄLKEEN

Säätiö saatiin perustetuksi ja oli aika pohtia mitä tapahtuu sen synnyttäjälle, perinneyhdistykselle. Perinneyhdistys, joka syntyi säätiön perustamisen avuksi, oli tarkoitus purkaa säätiön toteuduttua ja varsinaista jäsenhankintaa ei tästä syystä harrastettu. Syyskuun 10. päivänä 1979, jolloin tehtiin päätös Rannikkotykistösäätiön perustamisesta Perinneyhdistyksen ylimääräisessä kokouksessa, tehtiin myös päätös ettei yhdistystä lakkauteta. Perinneyhdistys jäi joksikin aikaa lepäämään. Vuonna 1983 perinneyhdistyksen puheenjohtaja Alpo Kantola totesi hallituksen kokouskutsussa, että

Rannikkotykistön Perinneyhdistyksen voimannäyttö oli toiminta Rannikkotykistösäätiön perustamiseksi, mikä toteutuikin vuoden 1979 loppupuolella. Säätiön voimia vaativa käyntiinpano ja päämääriensä mukaisen toiminnan vakauttaminen ovat varjostaneet säätiön ”emoyhdistystä” niin tehokkaasti että perinneyhdistys on tänään olemassaolonsa rajamailla.

Yhdistys päätettiin muutaman vuoden lepotilan jälkeen virvoittaa, ja kirjanpito oli saatettu ajan tasalle Ahti Tukiaisen toimesta. Kokous pidettiin 6.4.1983 Keskuspaviljongissa. Vuosikokous päätettiin pitää niinkään Keskuspaviljongissa, ajankohdaksi päätettiin 26.4.1983. Seuraavana vuonna vuosikokous ja sitä edeltävä hallituksen kokous pidettiin 11.4.1984 Kaartin Vartiotuovassa. Toimintakertomuksen mukaan yhdistyksellä ei ollut kuluneena vuotena (1984) sääntöjen 2 § määriteltyä toimintaa. Hallitus kokoontui kaksi kertaa. Jäseniä toimintavuonna oli 46. V

uonna 1985 vuosikokous teki yhdistyksen kannalta merkittävän päätöksen ja päätti säilyttää perinneyhdistyksen toimivana, sillä säätiö ei voisi harjoittaa liiketoimintaa. Näin aselajille jäi taho, joka saattoi harjoittaa tarvittaessa myös muuta kuin mihin suurin ponnistuksin perustettu Rannikkotykistösäätiö sääntöjensä puitteissa kykeni.

Perinneyhdistys jäi 1980-luvun jälkeen taas pitkäksi aikaa hiipumaan, kunnes se 2000-luvun alkupuolella virvoitettiin henkiin ja toimii tänäkin päivänä rannikkotykistön perinteiden vaalijana ja tallentajana. Keskeisimpiä hankkeita ovat olleet rannikkotykistön perinnekeraukset ja rannikkotykistön muistolaattahanke. Näistä jälkimmäinen toteutetaan yhdessä Rannikkotykistösäätiön kanssa.

40 VUODEN MERKKIPAALU LÄHENEE

Hyvin nopeasti perustamisen taustoja selvitellessäni ilmeni, kuinka suuri merkitys rannikkotyöstön tarkastajana 1970-luvun lopulla toimineella Alpo Kantolalla oli säätiön ja tämän myötä myös perinneyhdistyksen perustamisessa. Kenraali Kantola on haudattu Pyhtään Kaunissaareen. Rannikkotyöstön perinneyhdistys toteuttaa Rannikkotyöstösäätiön muistolaattahanketta, ja yhdistys vieraili kesällä 2011 Kaunissaarella sinne sijoitetun muistolaatan paljastamisen yhteydessä. Tuolloin eräs paikallinen herra esitti allekirjoittaneelle ehdotuksen, josko kenraalin haudalle saisi jotenkin rannikkotyöstön tunnuksen. Alkuun asia torpattiin perinneyhdistyksen hallituksessa, mutta nyt vuonna 2017 ryhdyttyäni uusiksi pohtimaan mitä ja kenen toimesta 1970-luvun lopulla tapahtui, esitin uusiksi asian haudalle sijoitettavasta tunnuksesta sekä perinneyhdistykselle että nyt myös säätiölle. Säätiön ja yhdistyksen perustamisesta tulee vuonna 2019 kuluneeksi 40 vuotta, huomioimisen voisi toteuttaa tuolloin. Muistomerkki kenraali Kantolan hautaristiin tullaan paljastamaan vuonna 2019, asia on sovittu hänen lastensa kanssa ja käytännön toteutus tapahtuu perinneyhdistyksen toimesta.

Tässä yhteydessä tarjouduin myös penkomaan hieman yhdistyksen ja säätiön syntyhistoriaa. Säätiö ja yhdistys puolsivat ajatuksiani, ja lopputulos perustamisvaiheiden selvittelystä on koottuna tässä tekstissä. Teksti etenee ajallisesti ja mukana on johtopäätöksiä ja olettamuksia. Yksi olettaus on se, että ehkä säätiön historia kootaan 50-vuotisjuhiin mennessä yksiin kansiin. Tällöin tämä alkuaikojen selvittely toimii hyvänä tausta-aineistona.

LÄHTEET

Haastattelut

Leppänen Jaakko

Nissilä Erkki

Rahikainen Marja

Saarniala Jorma

Sulkamo Reijo

Tiilikainen Heikki

Valtanen Jaakko

Valtimo Jarmo

Pöytäkirjat, muistiot ym.

(käytetyt lyhenteet)

Rannikkotyöstön perinneyhdistys ry:n arkisto, sijoitettu Rannikkoprikaatin esikuntaan. Johanna Pakola

luetteloinut ja järjestänyt keväällä 2017 RtPya

Jaakko Leppäsen kotiarkisto JaLe

Patentti- ja rekisterihallituksen arkisto PRHa

Rannikkoupseeriyhdistyksen arkisto RUY arkisto

Ilmoitus yhdistysrekisteriin Rannikkotyöstön Perinneyhdistys – Kustartilleriets traditionsförening - yhdistyksen perustamisesta, jätetty 5.4.1979 ja hyväksytty 30.4.1979. (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Neuvottelutilaisuus Rannikkotyöstösäätiön perustamiseksi 15.11.1978, pöytäkirja (JaLe)

Neuvottelutilaisuus Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen perustamiseksi, pöytäkirja 26.3.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Oikeusministeriön päätös RTPY hakemukseen 10.9.1979 Säätiön perustamiseksi, hyväksytty 21.9.1979 (PRHa)

Oikeusministeriölle osoitettu anomus 27.9.1979 säätiön merkitsemiseksi säätiörekisteriin sekä päätösleima hyväksymisestä 17.10.1979 (PRHa)

Rannikkotyöstön Perinneyhdistyksen hallituksen pöytäkirja 4.4.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen hallituksen pöytäkirjat 20.8.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen hallituksen pöytäkirjat 10.9.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen hallituksen pöytäkirja 16.11.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen kiertokirje 1/79, 31.5.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen kokouskutsu 3.8.1979, kokoukseen 20.8.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen perustamiskokouksen pöytäkirja 4.4.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen työryhmän muistio 24.5.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen työryhmän pöytäkirja 31.7.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistyksen ylimääräisen kokouksen pöytäkirja 10.9.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistys ry:n säännöt 30.4.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön Perinneyhdistys ry:n perustamiskirja (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Rannikkokystön tarkastajan ilmoitus 17.11.1978 (JaLe)

Rannikkokystön tarkastajan ilmoitus 16.1.1979 Rannikkokystön Rekrytointiprojektityöryhmän toimiupseeriyhteyshenkilöille (JaLe)

Rannikkokystön tarkastajan kutsu 20.10.1978 neuvottelutilaisuuteen 15.11.1978, jossa aiheena rannikkokystösäätiön perustaminen (JaLe)

Rannikkokystön tarkastajan kutsu 27.2.1979 neuvottelutilaisuuteen 19.3.1979, jossa aiheena rannikkokystösäätiön tilanne (JaLe)

Rannikkokystön tarkastajan tilanneilmoitus 8.1.1979 koskien RT-säätiön tilannetta (JaLe)

Rannikkokystösäätiö, hallituksen kokous 18.9.1979 (PRHa)

Rannikkokystösäätiö, hallituksen pöytäkirja 5.10.1979 (PRHa)

Rannikkokystösäätiö, hallituksen pöytäkirja 30.10.1979 (RtPya Ha Perustamisasiakirjat 1979)

Muu käytetty aineisto/lähteet:

Harkia Eero, taustoja eri lähteistä

Helsingin Aseveljien taustoja useista eri lähteistä

Huhanantti Pentti, taustoja eri lähteistä

Ignatius Kalle, taustoja eri lähteistä

Kaatuneiden muistosäätiön toiminta

Touri Kurt, taustoja eri lähteistä

Sario Niilo, taustoja eri lähteistä

Kaatuneiden muistosäätiön kotisivut

Rannikon Puolustaja-lehdet

ⁱ RUY arkisto, tilikirjan 30.9.1981 - 30.9.1985 välissä ollut liimattu säätiön perustamisaikainen kirjanpito.

ⁱⁱ RTPY tilikirja 1978-1979, RUY arkisto, digikuvannut Jarmo Valtimo